

ARDL Yaklaşımıyla Türkiye’de Çevre Kirliliği ve Geleneksel Kuznets Eğrisi (EKC) Literatürüne Bir Bakış*Turkey’s Environmental Pollution with ARDL and A Glance to the Traditional EKC Literature*Berna Balcı İZGİ¹**Öz**

Ekonomik büyüme çok uzun zamandan beridir ülkelerin gündemini oluşturan önemli bir konudur. Bu konuda geleneksel Kuznet eğrisi hipotezi yaklaşımı (1955), ABD, İngiltere ve Almanya için gelir eşitsizliğinin ekonomik büyüme karşısında ters-u eğrisi benzeri bir süreç izlediğini göstermiştir. Daha sonraları bu çerçeve ve bunun benzerlerinin karbon emisyonu, enerji tüketimi ve ekonomik büyüme değişkenleri ile birlikte çalışıldığı oldukça geniş bir literatür oluştuğunu görülmüştür. Bu çalışma, konu üzerindeki oldukça geniş literatüre bütünüyle bakabilmeyi, bir değerlendirmesini yapmayı ve Türkiye için (1980-2014) dönemi verileri ile ardl sınır testi yaklaşımını kullanarak Kuznets benzeri bir ilişkiyi test etmeyi amaçlamaktadır. Bulgulara göre ekonomik büyüme çevre kirliliğini pozitif yönde etkilemektedir. Büyümeden karbon emisyonuna doğru parabolik olmayan doğrusal tek yönlü bir nedensellik bulunmuştur. Bu sonuç, Türkiye’nin ekonomik büyümenin başlangıç aşamalarında olduğu şeklinde yorumlanabilir. Ancak çevre duyarlı yatırımların daha fazla önem kazanması gerektiği söylemleri artmaktadır. Bu nedenle konunun tek yönlü değil bütünü gören politika yaklaşımları ile ele alınması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre kirliliği, Ekonomik büyüme, ARDL sınır testi.**ABSTRACT**

Economic growth has been an important issue on the agenda of countries for a long time. In this regard, the traditional Kuznet curve hypothesis approach (1955) showed that income inequality for the USA, England and Germany follows a reverse-u curve-like process in the face of economic growth. Later on, it was observed that there is a wide literature in which this framework and the like are studied together with the variables of carbon emission, energy consumption and economic growth. This study could look entirely fairly extensive literature on the subject, make an assessment and to Turkey (1980-2014) period like the Kuznets relationship using the ARDL bounds testing approach aims to test the data. According to the findings, economic growth positively affects environmental pollution. A non-parabolic linear one-way causality from growth to carbon emission was found. This result can be interpreted as Turkey is in the initial stages of economic growth. However, there is increasing discourse that environmentally sensitive investments should gain more importance. This underlines the necessity of achieving planned, sustainable economic growth. For this reason, the issue should be dealt with not one-way but holistic policy approaches.

Keywords: Environment, Economic growth, ARDL bounds test.¹Doç.Dr., Gaziantep Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü, izgi@gantep.edu.tr (ORCID: 0000-0001-8336-5475)